

ORIENTERINGSSAK

Til:
Universitetsstyret

Møtedato:
17.03.2022

Sak:

Orientering om midlertidige ansettelser ved UiT

Rektor orienterer om andelen midlertidige årsverk ved UiT per 1.11.2021 og om planer for videre arbeid.

Bakgrunn

Universitetsstyret behandlet i 2019 sak S 19/19 *Bruk av midlertidige ansettelser ved UiT Norges arktiske universitet* (ePhorte 2019/2404), og vedtok enstemmig:

1. *Universitetsstyret slutter seg til tiltakene for reduksjon av midlertidighet som er gjengitt i saksfremlegget og gir enhetene i oppdrag å utforme egne handlingsplaner.*
2. *Universitetsdirektøren gis fullmakt til å:*
 - a. *Fastsette operative måltall for de enkelte stillingskategorier og for hver av enhetene*
 - b. *Godkjenne enhetenes handlingsplaner*

Fakulteter, UMAK og UB ble bedt om å utarbeide egne handlingsplaner i løpet av høsten 2019. På grunnlag av enhetenes arbeid og drøftinger i møter med ledere og tillitsvalgte, fastsatte universitetsledelsen en felles handlingsplan for reduksjon av andel midlertidige ansettelser ved UiT. Gjennomgående mål for andelen midlertidig årsverk ved UiT i 2020 ble fastsatt til:

- 15 % innen undervisnings- og forskerstillinger
- 12 % innen støttestillinger for undervisning, forskning og formidling
- 10 % innen administrative stillinger

Handlingsplanen inneholdt en rekke tiltak som det ble arbeidet med ved den enkelte enhet og i fellesadministrasjonen, med koordinering og støtte fra universitetsledelsen. En egen arbeidsgruppe arbeidet særlig med to av de gjennomgående tiltakene fra handlingsplanen:

- Innføre hovedregel om fast tilsetting ved varighet over to år, eller dersom sterkt stillingsvern inntreffer i løpet av en kortere ansettelsesperiode
- Omgjøre eksisterende ansettelser på kvalifiseringsvilkår på grunnlag av manglende pedagogisk basiskompetanse til faste stillinger

Ut fra disse tiltakene ble 673 midlertidige ansettelser gjennomgått ved UiT i 2020. Totalt 51 ansatte fikk endret sitt ansettelsesforhold til fast stilling, og 87 ansatte fikk fast ansettelse, med virkning fra september og oktober 2020. Rapportering til Database for statistikk om høyere utdanning (DBH) per 1.11.2020 viste en vesentlig nedgang fra tidligere år i andelen midlertidige ansettelser ved UiT.

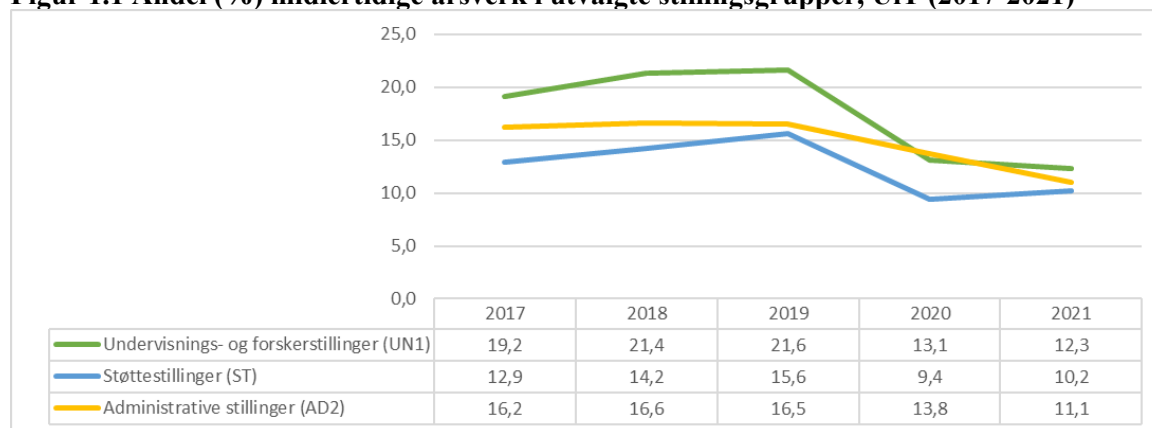
Status per november 2021

De offisielle tallene fra DBH viser at andelen midlertidige årsverk ved UiT i de tre utvalgte stillingskategoriene per november 2021 var:

- 12,3 % midlertidige årsverk innen undervisnings- og forskerstillinger, som er en ytterligere nedgang på fra 2020 med 0,8 prosentpoeng
- 10,2 % midlertidige årsverk innen støttestillinger for undervisning, forskning og formidling, som er en svak oppgang fra 2020 med 0,6 prosentpoeng
- 11,1 % midlertidige årsverk i administrative stillinger, som er en nedgang fra 2020 med 2,7 prosentpoeng

Andelen midlertidige ansettelsesforhold ved UiT er redusert i løpet av 2021. De måltallene som ble satt for undervisnings- og forskerstillinger og støttestillinger er nådd. UiTs andel midlertidig ansatte i undervisnings- og forskerstillinger ligger lavere enn snittet for statlig UH-sektor, som var på 12,9 % i 2021. For administrative stillinger er målet ikke nådd, men det er oppnådd en reduksjon sammenlignet med 2020 og tidligere år. Figur 1.1 viser utviklingen for de tre stillingsgruppene i perioden 2017-2021:

Figur 1.1 Andel (%) midlertidige årsverk i utvalgte stillingsgrupper, UiT (2017-2021)¹

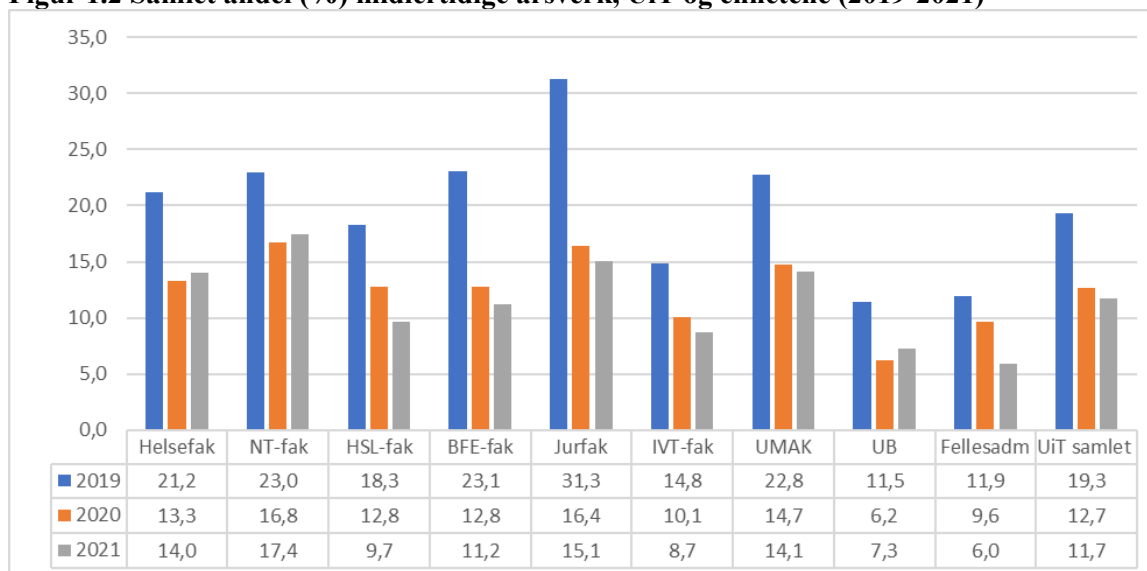

Kilde: DBH

Oversikt over samlet andel midlertidige årsverk ved UiT og enhetene

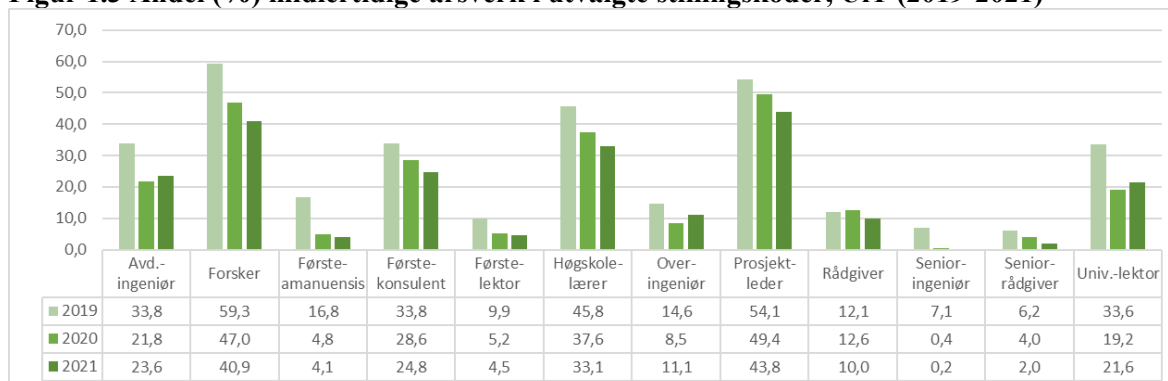
Samlet andel midlertidige årsverk ved UiT i 2021 er 11,7 %, noe som er en nedgang på 1 prosentpoeng fra 2020 (12,7 %). Figur 1.2 viser at enhetene har hatt en nedgang i andelen midlertidige årsverk fra 2020 til 2021, unntatt Helsefak og NT-fak. Ved UiTs fellesadministrasjon er nedgangen på 3,6 prosentpoeng.

¹ Stillingsgruppene tilsvarer inndeling som benyttes nasjonal statistikk Undervisnings- og forskerstillinger er DBHs gruppeinndeling UN1 (ikke stipendiat, postdoktor, universitetsbibliotekar og førstebibliotekar), støttestillinger er gruppe ST og administrative stillinger er gruppe AD2. Fra og med 2015 telles ikke åremålsstillinger som midlertidige. <https://dbh.nsd.uib.no/dokumentasjon/stillingskoder.action>

Figur 1.2 Samlet andel (%) midlertidige årsverk, UiT og enhetene (2019-2021)

Kilde: DBH

Figur 1.3 viser utviklingen i andel midlertidige årsverk i et utvalg stillingskoder i perioden 2019-2021. Blant stillingskoder med en større gruppe ansatte, er det i stillinger som forsker, universitetslektor, førstekonsulent, overingeniør, avdelingsingeniør og høyskolelærer at andelen midlertidige årsverk er størst.

Figur 1.3 Andel (%) midlertidige årsverk i utvalgte stillingskoder, UiT (2019-2021)

Kilde: DBH

Videre arbeid

Rektor er tilfreds med at andelen midlertidig ansatte de to siste årene er gått betydelig ned. Det har vært arbeidet godt og systematisk med å gjennomføre mange av tiltakene i den felles handlingsplanen, både ved den enkelte enhet og ved UiT som helhet, og i samarbeid med tjenestemannsorganisasjonene. UiT har behov for å videreføre dette arbeidet også i 2022.

Kunnskapsdepartementet har i Tildelingsbrev for 2022 pekt på at det fortsatt er *for mange ansatte i midlertidige stillinger i universitets- og høyskolesektoren*. Det heter videre at *Regjeringen forventer at institusjonene arbeider målrettet med å redusere antall midlertidige stillinger, og at styrene har økt oppmerksomhet på utviklingen i de ulike stillingskategoriene*. Midlertidigheten i UH-sektoren skal ikke være høyere enn i arbeidslivet ellers, og med utgangspunkt i institusjonenes rapportering vil dette følges opp i styringsdialogen framover.

Tall beregnet for UiT av Fafo² viser for 2020 at andelen midlertidige lønnstakere i privat sektor var 6,1 %, for kommunal sektor 11,4 % og 10,2 % for statlig sektor (uten helseforetak). Samlet for alle sektorene var midlertidigheten i 2020 på 7,8 %.

Etter rektors vurdering vil det være krevende for UiT å oppnå vesentlige reduksjoner i andelen midlertidige ansettelser ut fra dagens nivå med de eksisterende tiltak. Ytterligere reduksjon vil kreve klare målsettinger, godt utformede tiltak, og et systematisk arbeid ved hele institusjonen. Som del av arbeidet må det gjøres vurderinger av hvordan ansettelser som er knyttet til eksternt finansiert virksomhet skal håndteres, både med hensyn til tilgang og avgang. Arbeidet må også omfatte vurderinger av bruk av vikariater, engasjementer av blant annet studenter og samarbeidspartnere i nærings- og samfunnsliv, og engasjementer i forbindelse med oppdrag som tillegges institusjonen fra Riksantikvaren og andre myndigheter.

Universitetsledelsen vil arbeide videre med å utarbeide mål og planer for arbeidet, og kommer tilbake til styret med mer informasjon om dette.

Dag Rune Olsen
rektor

Dokumentet er elektronisk godkjent og krever ikke signatur

Saksansvarlig: Odd Arne Paulsen

Saksbehandler: Randi Østhus

² Fafo har beregnet andel av lønnstakere etter type ansettelse. Arbeidskraftundersøkelsen 2020, årlig gjennomsnitt. Tallene er tilrettelagt av Fafo ved forskningskoordinator Kristine Nergaard.